

Bruxelles, 5. lipnja 2026.
(OR. en)

10259/26

GAF 27
FIN 834

POP RATNA BILJEŠKA

Od: Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine
DEPREZ

Datum primitka: 5. lipnja 2026.

Za: Thérèse BLANCHET, glavna tajnica Vijeća Europske unije

Br. dok. Kom.: COM(2026) 269 final

Predmet: IZVJEŠĆE KOMISIJE
EUROPSKOM PARLAMENTU, VIJEĆU I EUROPSKOJ SREDIŠNJOJ
BANCI
o provedbi i rezultatima programa „Periklo IV” za zaštitu eura od
krivotvorenja 2025.

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2026) 269 final.

Priloženo: COM(2026) 269 final

Bruxelles, 5.6.2026.
COM(2026) 269 final

IZVJEŠĆE KOMISIJE

EUROPSKOM PARLAMENTU, VIJEĆU I EUROPSKOJ SREDIŠNJOJ BANCII
o provedbi i rezultatima programa „Periklo IV” za zaštitu eura od krivotvorenja 2025.

IZVJEŠĆE KOMISIJE

EUROPSKOM PARLAMENTU, VIJEĆU I EUROPSKOJ SREDIŠNJOJ BANCII

o provedbi i rezultatima programa „Periklo IV” za zaštitu eura od krivotvorenja 2025.

1. Opće odredbe

Program „Periklo IV” („Program”) je program razmjene, pomoći i osposobljavanja za zaštitu eura od krivotvorenja. Zamjenjuje program „Periklo 2020.”, koji se provodio od 2013. do 2020., i programe „Periklo” koji su se provodili od 2002. do 2013. Program je uspostavljen [Uredbom \(EU\) 2021/840](#)⁽¹⁾. Njegova je primjena proširena na države članice nesudionice [Uredbom Vijeća \(EU\) 2021/1696](#)⁽²⁾. Uredbom (EU) 2021/840 utvrđeno je trajanje programa do 31. prosinca 2027. Člankom 12. stavkom 3. te uredbe propisuje se da Komisija jednom godišnje dostavlja informacije o rezultatima programa Europskom parlamentu, Vijeću i Europskoj središnjoj banci. Ovo je godišnje izvješće za 2025. U izvješću se navode informacije o odobrenjima i provedbi aktivnosti u okviru programa u 2025.

2. Odobrena sredstva u okviru godišnjeg programa rada za 2025.

Godišnji proračun za provedbu programa za 2025. utvrđen je u iznosu od 902 450 EUR. Financiran je iz proračunske linije VOBU-2025-E.06030100 (zaštitu eura od krivotvorenja)⁽³⁾ općeg proračuna EU-a za 2025. U 2025. ukupno je odobreno 902 449,47 EUR, što je 100 % ukupnog proračuna. Program se provodi u okviru sufinanciranih aktivnosti (bespovratna sredstva) koja su pokrenula nadležna tijela država članica i u okviru „aktivnosti Komisije”, koja izravno organizira Komisija. Ukupna odobrena sredstva uključuju i iznos od 37 038 EUR za pokrivanje godišnjih troškova korištenja potpuno elektroničkog (bespapirnog) sustava za upravljanje bespovratnim sredstvima eGrants. Uz operativnu proračunsku liniju, iznos od 15 440,30 EUR stavljen je na raspolaganje u proračunskoj liniji koja uključuje unutarnje namjenske prihode⁴ (proračunska linija IAR2/2-2024-ECFIN-E.06030100) i odobrena sredstva u 2025.⁽⁵⁾

Način na koji države članice i Komisija provode program potvrđuje njihovu predanost zaštiti eura od krivotvorenja. Rasprave stručne skupine u području krivotvorenja eura (ECEG) o godišnjoj strategiji omogućile su utvrđivanje i uklanjanje glavnih prijetnji te potpunu dodjelu proračuna 2025.

¹ Uredba (EU) 2021/840 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2021. o uspostavi Programa razmjene, pomoći i osposobljavanja za zaštitu eura od krivotvorenja za razdoblje 2021.–2027. (program „Periklo IV”) i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 331/2014.

² Uredba Vijeća (EU) 2021/1696 od 21. rujna 2021. o proširenju primjene Uredbe (EU) 2021/840 Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi programa razmjene, pomoći i osposobljavanja za zaštitu eura od krivotvorenja za razdoblje 2021. 2027. (program „Periklo IV”) na države članice nesudionice.

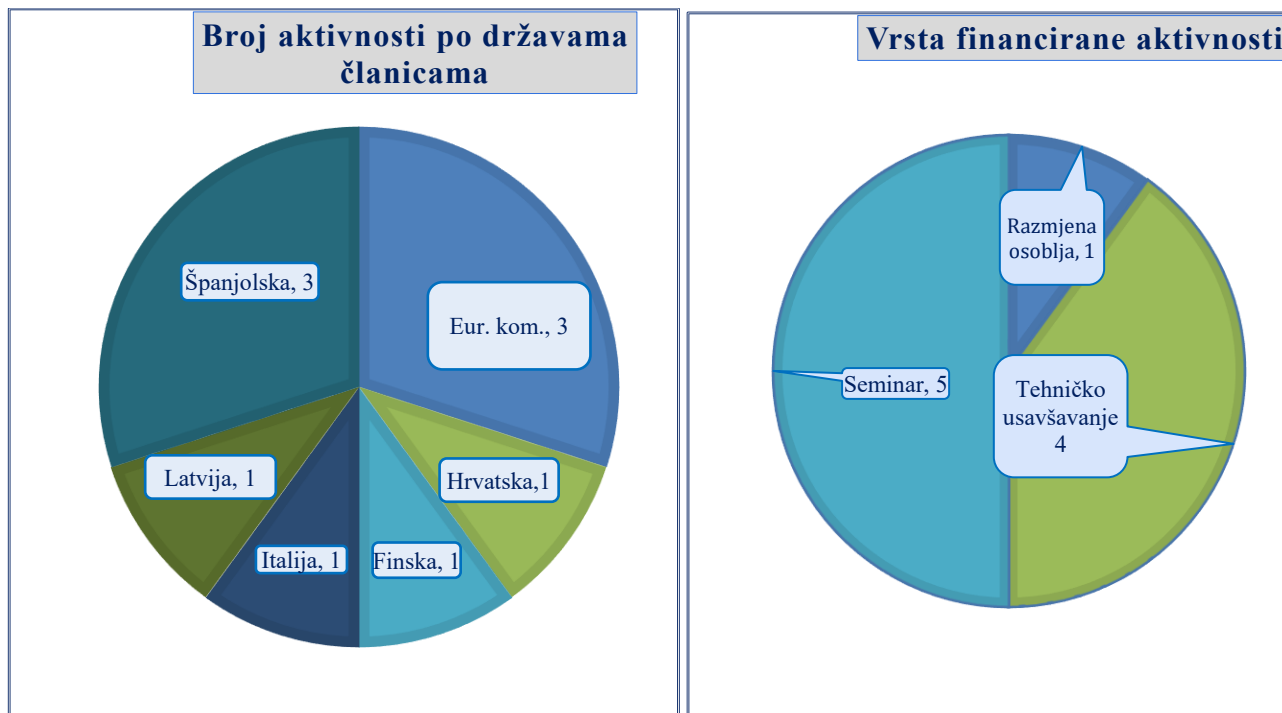
³ Izglasani proračun (VOBU): izglasana odobrena proračunska sredstva za 2025.

⁴ Unutarnji namjenski prihodi (IAR): namjenski prihodi proizlaze iz naloga za povrat (nepotrošeni iznos pretfinanciranja koji je korisnik vratio Komisiji) u skladu s člankom 21. [Financijske uredbe koja se primjenjuje na opći proračun Unije \(preinaka\)](#).

⁵ Dvije proračunske linije za odobrenje bespovratnih sredstava 101251502 (HECC: Konferencija o eurokovicama u Helsinkiju i studijski posjet): 31 149,70 EUR iz proračunske linije za VOBU i 15 440,30 EUR iz proračunske linije za IAR.

U okviru Programa financirano je 10 projekata ⁽⁶⁾: dodijeljena su bespovratna sredstva za sedam projekata iz prijava koje su podnijela nadležna tijela država članica i financirane su tri aktivnosti Komisije. Od tri aktivnosti Komisije, dvije su odobrene i provedene u 2025., a jedna će se provesti u 2026. Bespovratna sredstva odobrena 2025. u potpunosti će se provesti u 2026. i poslije.

Grafikon I i grafikon II: Vrsta financirane aktivnosti i broj aktivnosti po državama članicama (aktivnosti odobrene 2025., vidjeti Prilog I.)

Italija i Španjolska, dvije države članice koje su među najpogođenijima krivotvorenjem eura, ponovno su 2025. dobile bespovratna sredstva u okviru programa „Periklo”. Usto su Hrvatska, Finska i Latvija (Finska i Latvija prvi put sudjeluju u programu) dobile bespovratna sredstva u okviru programa „Periklo” 2025. To doprinosi zaštiti eura, što je korisno za sve druge države članice.

Aktivnosti odobrene u 2025. su pet seminara, 4 tehnička tečaja i jedna razmjena osoblja.

Provođen će se u EU-u i izvan njega, ovisno o konkretnim potrebama. Od početka Programa njegov se regionalni pristup jača provedbom aktivnosti u koje su uključene regije svijeta koje imaju posebno važnu ulogu u borbi protiv krivotvorenja, kao što su jugoistočna Europa, Turska i Južna Amerika.

⁶ Pregled svih aktivnosti u okviru programa „Periklo” odobrenih u 2025. nalazi se u Prilogu I. Projekti financirani u okviru programa „Periklo IV” objavljeni su na [portalu EU-a za financiranje i natječaje](#).

3. Provedba aktivnosti u 2025.

Pregled

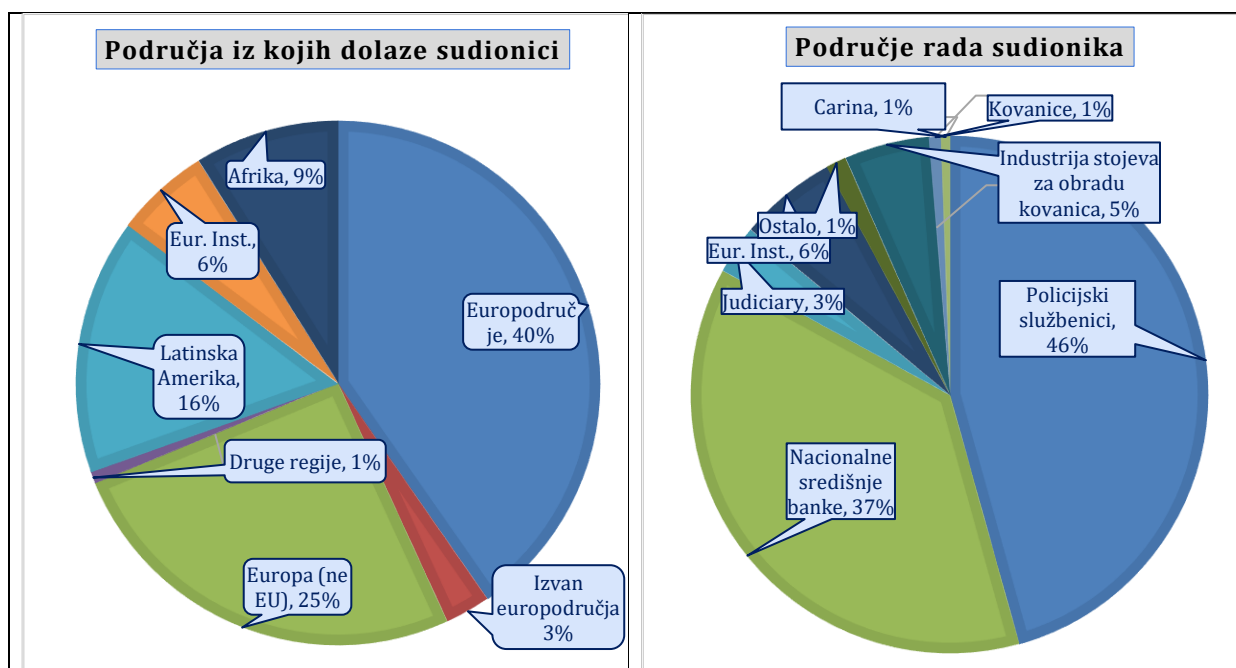
U ovom odjeljku analizira se provedba svih aktivnosti financiranih u okviru programa „Periklo” u kalendarskoj godini 2025. Zato su navedene aktivnosti odobrene u okviru proračuna programa „Periklo IV” za 2024. ⁽⁷⁾ i 2025. ⁽⁸⁾.

Ukupno je 10 aktivnosti financiranih u okviru programa „Periklo” provedeno 2025.:

- 8 aktivnosti odobrenih u 2024.: te su aktivnosti provele Španjolska (3 aktivnosti), Portugal (2 aktivnosti), Italija (2 aktivnosti) i Hrvatska (1 aktivnost);
- dvije aktivnosti koje je naručila Komisija odobrene su 2025.

Riječ je o tri razmjene osoblja, tri tečaja tehničkog osposobljavanja, tri seminara i jednoj kupnji opreme. Procjenjuje se da je u tim aktivnostima sudjelovalo 394 stručnjaka ⁽⁹⁾.

Grafikon III i grafikon IV: područja iz kojih dolaze sudionici i njihovo područje rada (aktivnosti provedene 2025.)

Područja iz kojih dolaze sudionici

Sudionici dolaze iz 50 zemalja, a najviše (68 %) iz Europe: 40 % iz država članica europodručja, 3 % iz država članica izvan europodručja i 25 % iz europskih zemalja koje nisu države članice EU-a. Od preostalih sudionika 16 % bilo je iz Latinske Amerike, 9 % iz Afrike, 6 % iz institucija EU-a i 1 % iz drugih regija.

⁷ Pregled svih aktivnosti u okviru programa Periklo koje su provedene 2025. nalazi se u Prilogu II.

⁸ Pregled svih aktivnosti u okviru programa „Periklo” odobrenih u 2025. nalazi se u Prilogu I. Ovo poglavlje odnosi se samo na aktivnosti iz Priloga I. koje su (djelomično) provedene 2025.

⁹ Procjena na temelju završnog tehničkog izvješća (ako je već primljeno) i obrazaca za prijavu koje su poslali korisnici.

Područje rada sudionika

Policijski službenici činili su 46 % sudionika 2025. Razlog je za tu visoku stopu sudjelovanja činjenica da su policijska tijela na prvoj liniji borbe protiv krivotvorenja eura, a njihovo osoblje obuhvaća i istražitelje i tehničare. Stručnjaci iz nacionalnih središnjih banaka činili su 37 % sudionika i druga su najveća skupina zbog nekoliko aktivnosti usmjerenih na suradnju s nacionalnim središnjim bankama i među njima. Sudjelovale su i osobe zaposlene u institucijama EU-a (6 %), pravosuđu (3 %), nacionalnim kovnicama (1 %) i carinskim tijelima (1 %) te druge kategorije sudionika (1 %), što potvrđuje raznolikost područja rada sudionika. Na tečaju o postupanju s kovanicama neprikladnima za optjecaj sudjelovali su predstavnici industrije strojeva za obradu kovanica (5 %). To potvrđuje da je privatni sektor i dalje važan dionik u borbi protiv krivotvorenja. Stoga provedba Programa odgovara transnacionalnoj i multidisciplinarnoj dimenziji propisanoj Uredbom (EU) 2021/840 i obilježava je visok stupanj diversifikacije profesionalnih područja.

Najvažnije iz 2025.

Program je 2025. uspio održati i dodatno ojačati regionalnu međunarodnu suradnju u jugoistočnoj Europi i Latinskoj Americi.

- Tijekom 2025. provedeno je nekoliko aktivnosti u okviru programa „Periklo” usmjerenih na poticanje i održavanje uske suradnje među nacionalnim tijelima u jugoistočnoj Europi i Turskoj. To je uključivalo (i) razmjenu osoblja koju je organizirao talijanski *Comando Carabinieri Antifalsificazione Monetaria* (CCAFM); (ii) razmjenu osoblja koju je organizirala talijanska *Guardia di Finanza* (GdF); i (iii) tehničko osposobljavanje koje je organizirala Hrvatska narodna banka (HNB) sa sudionicima iz devet zemalja jugoistočne Europe. Aktivnosti su uključivale i studijske posjete stručnjacima iz Turske i/ili njihovo sudjelovanje jer je Turska, kao potencijalno žarište za proizvodnju i provoz krivotvorenih eura, prioritetna zemlja.
- Španjolska *Brigada de Investigación del Banco de España* (BIBE) organizirala je u Buenos Airesu u Argentini tečaj (od 25. do 28. studenog 2025.) na temu krivotvorenja valuta za stručnjake iz 11 zemalja Latinske Amerike. Tom aktivnosti promiču se mjere za zaštitu eura od krivotvorenja u zemljama Latinske Amerike koje su potencijalno izložene tom problemu i jačaju veze između određenih nedavno osnovanih nacionalnih središnjih ureda u toj regiji. BIBE je organizirao i razmjenu osoblja (između Urugvaja i Španjolske) kako bi se institucije informirale o potrebi za osnivanjem nacionalnog koordinacijskog ureda u Urugvaju s ciljem centralizacije svih informacija o krivotvorenju novca na nacionalnoj razini.

Provedbu Programa 2025. obilježile su i aktivnosti usmjerene na aktualne teme borbe protiv krivotvorenja valuta.

- Fokus nekih aktivnosti bila je borba protiv visokokvalitetnih vrsta krivotvorina, provedba Uredbe (EU) br. 1210/2010 i postupanje s eurokovanicama neprikladnima za optjecaj. Riječ je o osposobljavanju o analizi krivotvorenih kovanica za tehničke stručnjake koje je organizirala Španjolska središnja banka (*Banco de España*) i

seminaru pod nazivom „Praktična vizija borbe protiv krivotvorenja” koji je organizirala Portugalska središnja banka (*Banco de Portugal*). Tečaj o poboljšanju otkrivanja eurokovanica neprikladnih za optjecaj, organiziran u okviru aktivnosti Komisije, okupio je i dionike iz industrije strojeva za obradu kovanica te nacionalnih centara za analizu kovanica.

- Prioritet potpore uspostavi, jačanju i umrežavanju nacionalnih koordinacijskih ureda ostvaren je kroz tri aktivnosti, među kojima su prethodno navedena razmjena osoblja BIBE-a između Urugvaja i Španjolske i „seminar o zakonodavnom okviru i jačanju institucijskih kapaciteta za zaštitu eura u Ukrajini”. Seminar o zakonodavnom okviru i jačanju institucijskih kapaciteta za zaštitu eura, koji je organiziran kao aktivnost Komisije, služio je za informiranje ukrajinskih vlasti o okviru EU-a za zaštitu eura od krivotvorenja. Naglasak je bio na zakonodavnim i institucijskim promjenama koje bi Ukrajina trebala provesti kako bi provela pravni korpus EU-a i na različitim modelima koje su države članice usvojile za uspostavu relevantne infrastrukture za borbu protiv krivotvorenja. Portugalska *Polícia Judiciária* provela je inicijativu za izgradnju kapaciteta policijskih tijela Cabo Verdea za otkrivanje, analizu i izvješćivanje o krivotvorenim novčanicama eura (Counteract). U okviru toga je kupljena oprema potrebna nadležnim tijelima Cabo Verdea za provođenje istraga protiv krivotvorenja i osposobljavanje tih tijela za njezinu upotrebu.

4. Praćenje kvantitativnih i kvalitativnih pokazatelja

U članku 12. stavku 3. Uredbe (EU) 2021/840 navedeno je da bi u ovom izvješću trebalo uzeti u obzir kvantitativne i kvalitativne pokazatelje Programa. Podaci o tim pokazateljima za 2025.

1. **Broj otkrivenih krivotvorenih eura (novčanice: 444 000 kovanice: 335 290):** cilj je pokazatelja zadržati broj otkrivenih krivotvorenih novčanica i kovanica eura pod kontrolom, unutar raspona od $\pm 5\%$ u odnosu na prosjek za razdoblje 2014. – 2020. (671 000/174 112). Broj otkrivenih novčanica bio je manji od cilja, dok je broj kovanica premašio cilj. Međutim, provedba Programa samo je neizravno povezana s tim pokazateljima jer važnu ulogu imaju i razni vanjski čimbenici. Ti vanjski čimbenici uključuju napredak policijskih istraga i količinu proizvedenih krivotvorina.
2. **Broj uništenih ilegalnih tiskara (11):** cilj je zadržati broj uništenih ilegalnih tiskara pod kontrolom, unutar raspona od prosječno $\pm 10\%$ u odnosu na 2019. (22). Broj uništenih ilegalnih tiskara 2025. manji je od ciljne vrijednosti. Kako je objašnjeno u vezi s prvim pokazateljem, provedba Programa samo je neizravno povezana s pokazateljem jer važnu ulogu imaju i razni vanjski čimbenici.
3. **Broj jedinstvenih nadležnih tijela koja se prijavljuju za program (11):** pokazateljem se mjeri zanimanje nadležnih nacionalnih tijela za Program. Cilj je za 2024. bio 12 prijava, a 24 za 2027. Iako se povećava broj jedinstvenih podnositelja prijava za Program, on je i dalje manji od ciljne vrijednosti.
4. **Razina zadovoljstva sudionika u aktivnostima koja se financiraju u okviru Programa (99,64 %):** tim pokazateljem mjeri se kvaliteta osposobljavanja iz perspektive sudionika. Ciljna je vrijednost 75 %. Stopa pozitivnih povratnih informacija bila je znatno iznad ciljne razine.

5. **Povratne informacije sudionika koji su sudjelovali u prijašnjim aktivnostima u okviru Programa o učinku programa na njihova djelovanja za zaštitu eura od krivotvorenja (97,80 %):** tim pokazateljem mjeri se održivost aktivnosti u okviru Programa. Ciljna je vrijednost 75 %. Postotak pozitivnih povratnih informacija znatno je iznad ciljne razine.

5. Zaključci i daljnji koraci

Program će i dalje, kao i njegov prethodnik, biti važno i učinkovito sredstvo u borbi protiv krivotvorenja. Njime se (i) podupiru studije; (ii) održava i razvija suradnja; i (iii) podupire razmjena primjera dobrih praksi među svim dionicima uključenima u borbu protiv krivotvorenja eura. Činjenica da je proračun u potpunosti odobren 2025. odražava interes država članica za program.

Komisija o rezultatima projekata financiranih u okviru programa redovito obavješćuje stručnjake iz ECEG-a. Tri sastanka ECEG-a održana su 2025. Program obilježava visoka razina dosljednosti i komplementarnosti s drugim relevantnim programima i aktivnostima na razini EU-a jer je posvećen isključivo zaštiti eura sprečavanjem i suzbijanjem posebnog oblika organiziranog kriminala: krivotvorenja eura. Komplementaran je s **Instrumentom za tehničku pomoć i razmjenu informacija (TAIEX)** Glavne uprave za susjedsku politiku i pregovore o proširenju (GU NEAR) koji se najčešće koristi kao pomoć u pregovorima o pristupanju te Fondom za unutarnju sigurnost – policija⁽¹⁰⁾ Glavne uprave za migracije i unutarnje poslove (GU HOME) čiji je cilj sprečavanje kaznenih djela i općenito borba protiv kriminala. Otkako je krivotvorenje novca uključeno u prioritete operativnog akcijskog plana **EMPACT-a** ⁽¹¹⁾, Komisija blisko surađuje s koordinatorom EMPACT-a kako bi se maksimalno povećala komplementarnost tih dvaju izvora financiranja.

Na temelju dosadašnjih rezultata Programa i stalne analize novih prijetnji, o čemu se raspravljalo u okviru ECEG-a, utvrđeni su sljedeći prioriteti za 2026. ⁽¹²⁾:

- podupiranje aktivnosti čiji je cilj poboljšanje suradnje među državama članicama koje su posebno pogođene proizvodnjom i distribucijom krivotvorina,
- promicanje suradnje s tijelima trećih zemalja u kojima postoje sumnja ili dokazi za proizvodnju krivotvorenih eura,
- održavanje učinkovitog okvira za zaštitu eura u jugoistočnoj Europi,
- aktualne teme:
 - informiranje i razmjena primjera dobrih praksi među tijelima za izvršavanje zakonodavstva, pravosuđem i carinom na internetu/darknetu/društvenim medijima/šifriranim aplikacijama za razmjenu poruka kao distribucijskim

¹⁰ [Uredba \(EU\) 2021/1149](#) Europskog parlamenta i Vijeća od 7. srpnja 2021. o uspostavi Fonda za unutarnju sigurnost (SL L 251, 15.7.2021., str. 94.).

¹¹ EMPACT (Europska multidisciplinarna platforma za borbu protiv kaznenih djela) inicijativa je u području sigurnosti koju su pokrenule države članice EU-a radi utvrđivanja, određivanja prioriteta i uklanjanja prijetnji organiziranog i teškog međunarodnog kriminala. EMPACT je 2021. postao trajni instrument u skladu sa zaključcima Vijeća o trajnom nastavku ciklusa politika EU-a za borbu protiv organiziranog i teškog međunarodnog kriminala. Bugarska je država članica koordinatorica za prioritet EMPACT-a koji obuhvaća kaznena djela u području intelektualnog vlasništva te krivotvorenja robe i valuta.

¹² Prioriteti Programa za 2026. bitan su dio godišnjeg programa rada, koji je priložen Odluci Komisije od 30. siječnja 2026. o financiranju programa „Periklo IV” i donošenju godišnjeg programa rada za 2026., C(2026) 479 final.

platformama, novčanice s izmijenjenim dizajnom i krivotvorenim sigurnosnim značkama;

- potpora osnivanju, razvoju i umrežavanju nacionalnih koordinacijskih ureda;
- eurokovanice: borba protiv visokokvalitetnih vrsta krivotvorina, provedba Uredbe (EU) br. 1210/2010 i postupanje s eurokovanicama neprikladnima za optjecaj.